

Milý cestovateli,

zavítal jsi do vesničky Křižánky, která je zajímavá typickými rozptýlenými chalupami, rozkládajícími se na českomoravském pomezí. Historické jádro Křižánek je největší vesnickou památkovou rezervací na Vysočině už od roku 1995. Tvoji průvodkyní se stane Anka, dcera chalupníka, jejíž životní příběh je podle pověsti spjat s názvem obce. Anka potřebuje zjistit slovo, které se ukrývá v tajence, a ty jí s tímto úkolem při společném putování můžeš pomoci. Trasa, kterou projdeš, je dlouhá 3,6 km a zabere přibližně hodinu.

1 Panský dům

Jednou z dominant středu Křižánek je velký dům, dříve Zástěrův hostinec z roku 1716, až do roku 1854 jediný. Součástí stavení je dvůr, kůlny a další hospodářské budovy. Do dvora se dá zajet ze dvou stran velkými vstupními otvory, které se uzavírají dřevěnými dveřmi. Zapiš, jak se těmto velkým dveřím říká, a třetím písmenem z tohoto slova můžeš zahájit vyplňování finální tajenky v políčku pod číslem 1.

R

2 Kaplička

U silnice, kolem které půjdeš s Ankou dolů, stojí zděná kaple se zvoničkou z roku 1863. Nahradila původní dřevěnou, která už byla ve špatném stavu. Ze staré zvoničky zůstal pouze menší zvon, který je zde nyní zavěšený.

Na přední stěně kapličky najdeš také nápis, jehož třetí slovo zapiš.

R

3 Kašánkova chaloupka

Po levé straně cesty tě Anka upozorní na opravenou roubenou chaloupku s modrými okénky. Její střecha je pokrytá dřevěnými šindeli. Při dešti po ní voda stéká do dřevěného korýtka, které si dobře prohlédni a zjistíš tak, po čem voda stéká dolů na zem. Zapiš název tohoto kovového předmětu a přiblížíš se zase o kousek k cíli.

Ě

4 Řeka

Anka tě provází z kopce dolů až k mostu, po kterém přejdeš přes řeku na druhý břeh a jsi v Čechách. Tento vodní tok pramení nedaleko Žákovy hory na úbočí Fryšavského kopce, protéká napříč Moravou a po 178 km ústí do Novomlýnských nádrží. Anka se tě ptá, jak se tato řeka, která v Křižánkách vypadá jen jako potok, jmenuje?

T

5 Na Dolině

Nyní tě Anka povede po silničce, z níž před starou chaloupkou odbočí vpravo a jdi dál po cestě mezi loukami a políčky. Lidé se v Křižánkách dříve živili hospodařením, pracovali na polích i v lesích a chovali domácí zvířata.

S Ankou projdeš pod hrází rybníka do místa, kterému se říká Na Dolině. Po cestě uvidíš mnoho chaloupek. Zastav se a vzpomínej, jakou mají všechna ta stavení barvu zděných částí?

L

6 Pod Českým kopcem

Cesta se stáčí doleva, projdi kolem chat a zděného domu, který sloužil jako rekreační zařízení pro pražský IKEM. Za ním napravo pod kopcem Anka ukazuje na velkou budovu plnou kraviček. Celé léto se pasou na Českém kopci, pod kterým budeš za chvíli procházet. Zapiš název pro budovu k ustájení tohoto dobytka.

R

7 Český kopec

Přejdi přes silnici a dojdi ke kříži na kopečku, který zde na památku nechali postavit právě rodiče Anky. Váže se k němu pověst, na kterou se můžeš zeptat v turistickém informačním centru. U kříže je posezení a tabule naučné stezky. Tvým úkolem je zapsat představitele řemesla, kterému je stezka věnována.

I Ř

